

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО ОБЛАШТУВАННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Для того, щоб розглянути питання правового регулювання соціально-побутового облаштування сільських територій, необхідно визначити саму сутність поняття «сільські території». Доцільною є думка В. Ю. Ур-кевича, який вважає, що сільська територія — це територія, що знаходиться поза межами міст, а також до якої входять як сільські населені пункти, так і переважно зони сільськогосподарського виробництва та сільської забудови [1, с. 25].

Соціальна складова сільських територій являє собою сільську громаду, яка є її визначальним осередком. Жителі, організовуючи розвиток сільської території, одночасно формують на ній якість й свого життя. Звідси випливає, що інтереси і потреби кожної сільської території повинні розглядатися, формуватися й задовольнятися передусім як інтереси і потреби певної територіальної громади, формувати найбільш прийнятний спосіб буття.

Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» вказує на те, що уряд України та місцеві державні адміністрації сприяють розвитку індивідуального житлового будівництва на територіях сіл та селищ, а також у відокремлених фермерських садибах [2]. Індивідуальні сільські забудовники користуються наданим державою пільговим кредитом за умови їх проживання у сільській місцевості в межах сіл та селищ, а також за їх межами у відокремлених фермерських садибах, та підтвердження ними своєї платоспроможності. Усі інші сільські забудовники мають користуватися кредитом на загальних підставах залежно від вартості кредитних ресурсів. Вже через 5 років після введення будівель в експлуатацію на основі їх постійного функціонування, забудовники можуть отримати компенсацію у вигляді 25 % суми пільгового довгострокового державного кредиту⁷ [3, с. 390].

Велику роль у сприянні розвитку регулювання надання пільгових кредитів відіграють фонди підтримки індивідуального житлового будівництва на селі. Діяльність таких фондів включає в себе: 1) надання довгострокових кредитів індивідуальним забудовникам; 2) надання практичної допомоги у вигляді забезпечення будівельними матеріалами, укладання договорів з підрядними організаціями, вирішення питань вибору та оформлення земельної ділянки, тощо; 3) складання розрахунків на потреби та подання їх до Мінрегіону; 4) контроль за використанням коштів за їх цільовим призначенням та ін.

Надання кредиту здійснюється на підставі кредитного договору, який укладається після підтвердження права позичальника на його одержання, з обов'язково встановленою сумою кредиту. Кредитний договір укладається на всю суму кредиту, яка видається поетапно в залежності від графіку робіт. У свою чергу, графік може бути змінений за згодою сторін даного договору. Залежно від умов кредитного договору, кредит може надаватися у вигляді матеріальних ресурсів або коштами у безготівковій формі.

Правове регулювання житлово-комунального господарства — це система відносно відокремлених від інших і пов'язаних між собою правових норм, які регулюють суспільні відносини щодо забезпечення виробників сільськогосподарської продукції належними умовами для життєдіяльності шляхом надання їм комунальних послуг, а також послуг з утримання

будинків і споруд та прибудинкових територій, з управління будинком, спорудою або групою будинків, з ремонту приміщень, будинків, споруд, з благоустрою сіл. У рамках даного інституту виділяють субінститути у таких сферах, як: 1) у сфері теплопостачання; 2) у сфері електропостачання; 3) у сфері газопостачання; 4) у сфері водопостачання та водовідведення; 5) у сфері житлового обслуговування; 6) у сфері благоустрою сіл [4, с. 5].

Необхідно також звернути увагу на інфраструктуру сільських населених пунктів. Важливим є те, що серед пріоритетів розвитку дорожнього господарства, одну з основних позицій займає забезпечення під'їзними дорогами з твердим покриттям усіх сільських населених пунктів. Вагомим є питання щодо оновлення рухомого складу¹, призначеного для пасажирських перевезень мешканців сільської місцевості. Відповідно до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві», а саме ст. 6, дороги на сільській території будуються за рахунок державного та місцевого бюджетів [2]. У випадку, коли шляхи зв'язують сільські населені пункти з мережею шляхів загального користування, вони будуть відноситися до шляхів загального користування [3, с. 395].

Таким чином, можна зробити висновок, що розвиток села є складовою соціальної діяльності держави, що сприяє поліпшенню якості життя селян, посиленню їх соціальної захищеності і виступає необхідною умовою розвитку підприємницької діяльності в сільській місцевості.

Список використаних джерел

1. Уркеніч В. Ю. Про категорію «сталій рол каток сільських територій» // Сучасне земельне, аграрне, екологічне та природодореєстрове право: актуальні проблеми теорії та практики : матеріали Міжнар. наук-практ. конф. (21-22 трав. 2010 р.). — Біла Церква: БНАУ, 2010 — С. 24-26.
2. Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві : Закон України від 17 жовт. 1990 р. № 400-ХІІ-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1990. — № 45. — Ст. 602.
3. Гавриш Н. С. Аграрне право України / Н. С. Гавриш, Х. А. Григор'єва. — Одеса : Юрид. літ., 2017.

4. Латигієва В. В. Правове регулювання розвитку житлово-комунального господарства як складової соціальної сфери села в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / В. В. Латигієва. — Київ, 2013.

Науковий керівник: к. ю. н., доцент Гавриш Н. С.